

ساعت امتحان: 12 صبح
وقت امتحان: 80 دقیقه
تاریخ امتحان: 1390/10/14
تعداد برگ سؤال: دو برگ

ش سندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف
نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: سوم
رشته: ریاضی و فیزیک
نام دبیر: آقای ملا حسینی
سال تحصیلی: 91-90
سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی 3

الف) ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بازگردانی کنید

- 1- عاکفان کعبه ی جلالش به تقصیر عبادت معترف.
- 2- مه طاسک گردن سمندت.
- 3- هماوردت آمد بر آرای کار
- 4- یک هو به صرافت افتادم.
- 5- گرچه این پیر ، بر حق ، دل کسب این منصب را دارد.
- 6- آفتاب خار و خس مزرعه ی چشم تو.
- 7- خسوف های کژخیم شکوهش را به ستیزه برمی خیزند.
- 8- امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید.
- 9- فرصتی جستی و تضریب کردی و المی بزرگ بدین چاکر رسانیدی
- 10- جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم

ب) معنی لغت های مشخص شده را بنویسید

- 1- آری زمان فرّه ی جوانی را می پژمرد
- 2- هر چه اصرار کردم کارگر نیفتاد.
- 3- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار
- 4- برخاست نه تمام و برخواستن می ژکید.
- 5- تا این عارضه افتاده بود.
- 6- مدتی با قفل در کند و کو کردیم.
- 7- که ملوک مددکار ملک الموت باشند
- 8- چو شد روز رستم بپوشید گبر

ج) خود آزمایی: (4 نمره)

- 1- در مصراع « مجلس تمام گشت و به آخر رسید عمر » منظور از « مجلس » چیست؟
- 2- در عبارت « آدم های با صفا سواد دیدن دارند . » « سواد دیدن » یعنی چه؟
- 3- مفهوم کنایی « خود گنبد چنگی به دل نمی زد.» چیست؟
- 4- منظور از عبارت « شمار آن به قیامت مرا باید داد » چیست؟

5- در بیت زیر دو استعاره بیابید.

« وادی پر از فرعونیان و قبطیان است // موسی جلودار است و نیل اندر میان است »

6- مفهوم « یک سبد از میوه ی خورشید » چیست؟

7- در عبارت زیر ، منظور از « کاروانیان بزرگ » چیست؟ و اضافه ی تشبیهی کدام است؟

« گویی در میان کاروان کوچک ، کاروانیان بزرگ بذر محبت و عشق پاشیده بودند.»

د (درک مطلب

3

1- با توجه به بیت « من امروز نز بهر جنگ آدمم // پی پوزش و نام و ننگ آدمم » دلیل آمدن رستم نزد اسفندیار چیست؟

2- ترکیب کنایی « قلم در نهاد » در عبارت « این دبیر کافی به نشاط قلم در نهاد » به چه معنی است؟

3- منظور از عبارت « زعارتی در طبع وی مؤکد شده بود.» چیست؟

4- در شعر « ترانه ی من » شیکسپیر ، چرا ولادت را از گوهر نور می داند؟

5- مفهوم کلی عبارت « صبح دو مرغ رها // صحن دو چشمان تو را ترک کرد» را بنویسید:

6- منظور از « گل » در عبارت زیر چیست؟

« خدا نه برای خورشید و نه برای زمین بلکه برای گل هایی که برایمان می فرستد، چشم به راه پاسخ است »

ه (دانش های ادبی و نکات بلاغی

3

1- طلوع و غروب خورشید در بسیاری از فرهنگ ها نماد چیست؟

2- زاویه ی دید نوشته ی « زن مشهدی حسن که آمد بیرون ، آفتاب تازه زده بود اصلان گاری اش را آورد کنار استخر ، منتظر بود.» را بنویسید:

3- پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید:

شاه لیر : برزیگران دشت خون :

4- در عبارت « صدایی گرم و جان بخش از میان خیمه ای بیرون می خزید.» دو آرایه بیابید:

5- موضوع اصلی « تاریخ بیهقی » چیست؟

6- در واژه های « رُفت و رَفت - گبر و ببر » نوع جناس ها را بنویسید.

6

2

و) حفظ شعر

- بیت های زیر را کامل کنید:

چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شبی .....

من اگر کامروا گشتم و ..... چه عجب مستحق بودم و این ها به ..... دادند

..... داند که سخت باشد قطع امید واران

چندت کنم حکایت ..... این قدر کفایت باقی نمی توان گفت آلا به .....

« در پناه حق »

20